

Granskningsrapport för år 2023

Till bolagsstämman i **AB Upplands-Brohus**

Organisationsnummer 55 60 94 - 8613

Vi, av fullmäktige i Upplands-Bro kommun utsedda lekmannarevisorer har granskat AB Upplands-Brohus verksamhet. Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. I vår granskning har EY biträtt oss som sakkunnigt biträde.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente, samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

På vårt uppdrag har EY under året genomfört en grundläggande granskning. Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogat dokument.

Bolagets struktur för intern kontroll har följts upp på en övergripande nivå. Vi har träffat den auktoriserade revisorn och representanter för bolaget för att stämma av våra respektive granskningsinsatser och resultatet av dessa.

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll under 2023 har varit tillräcklig.

Kungsängen 16 april 2024

Roger Gerdin

Thomas Ljunggren

Av fullmäktige i Upplands-Bro kommun utsedda lekmannarevisorer

Till granskningsrapporten hör bilagan:

Rapport över grundläggande granskning i AB Upplands-Brohus

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ROGER GERDIN

Undertecknare 1

Serienummer: 1890e30f16d236039055a077d0fbc382d3a1xxxx

IP: 83.251.xxx.xxx

2024-04-16 13:13:01 UTC

Thomas Lars Yngve Ljunggren

Undertecknare 1

Serienummer: 6efc2ee12342b719e2e4a868df8733b43da1xxxx

IP: 46.59.xxx.xxx

2024-04-16 13:19:47 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

AB Upplands-Brohus

Upplands-Bro kommun

Grundläggande granskning 2023

Building a better
working world

Innehåll

1.	Inledning.....	2
1.1.	Bakgrund.....	2
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3.	Avgränsning.....	2
1.4.	Revisionskriterier.....	2
1.5.	Genomförande.....	6
2.	Granskningsresultat.....	7
2.1.	Styrning.....	7
2.2.	Intern kontroll.....	7
2.3.	Måluppfyllelse.....	9
2.4.	Bedömning.....	11
3.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer.....	12

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorerna som utsetts i företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen ska utgå från god revisionsred. Enligt God revisionsred 2022 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred, samt i de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys för år 2023. Granskningen är av översiktlig karaktär.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport som ligger till grund för fullmäktiges ansvarsprövning. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

1.3. Avgränsning

Granskningen genomförs för bolag i koncernen Upplands-Bro kommunföretag AB. Denna granskningsrapport behandlar AB Upplands-Brohus. I tid avgränsas granskningen till verksamhetsår 2023.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

Kommunallagen 10 kap 2-6 §§, 12 kap 1, 4 §§: Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs av nämnder, fullmäktigeberedningar eller kommunala bolag. Bolagen granskas genom de av fullmäktige utsedda lekmannarevisorerna. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Av 8 kap. 41 § 2 st. aktiebolagslagen följer att bolagets aktieägare endast genom beslut på bolagsstämman kan ge bindande ägardirektiv till bolaget. Enligt kommunallagen ska ägardirektiv till bolaget i frågor av principiell beskaffenhet eller annars större vikt före beslut på bolagsstämman behandlas i kommun- eller regionfullmäktige eller, i andra frågor, i kommun- eller regionstyrelsen.

God revisionsred 2022, SKR:s revisionsdelegation: God revisionsred i kommunal verksamhet avser granskning och prövning av de som ansvarar för beredning, verkställighet och förvaltning inom det kommunala ansvarssystemet. God revisionsred i kommunal verksamhet omfattar alla revisionsuppdrag till vilka fullmäktige utser revisorer. För genomförande av granskningar anlitar revisorerna sakkunniga. Revisorerna genomför en årlig granskning som består av en grundläggande granskning, fördjupade granskningar samt granskning av delårsrapport och årsredovisning. Denna rapport är en del i den grundläggande granskningen, vilken enligt God red ska omfatta måluppfyllelse, styrning och intern kontroll.

Generella ägardirektiv i Kommunplan 2023: Med planering för 2024-2026

Kommunplan 2023: Med planering för 2024-2026 innehåller generella ägardirektiv för Upplands-Bro Kommunföretag AB med dotterbolag. Av de generella ägardirektiven framgår att Upplands-Bro Kommunföretag AB och dess dotterbolag, nedan kallad bolagen, är organ för kommunens verksamhet och således underordnade Upplands-Bro Kommun. Kommunens verksamheter, som bedrivs i bolagsform, utgör en del av den totala kommunala verksamheten.

Bolagen ska med sina verksamheter bidra med att utveckla Upplands-Bro kommun till en attraktiv boende- och verksamhetsort. Bolagens verksamhet ska grundas på kommunplanen, aktivt samhällsansvar och samtidigt bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer.

Bolagen ska samverka med kommunen enligt bolagspolicy och grundläggande ägardirektiv. Bolagen ska utveckla samverkan med kommunen för att effektivisera verksamhet och höja servicenivån till invånarna.

Kommunens arkivreglemente och reglemente för intern kontroll ska följas av bolagen. Bolagen förbinder sig också att fullgöra övriga uppgifter och skyldigheter som överlämnas till bolaget av kommunen. Om någon av parterna påkallar det, ska särskilt avtal träffas om villkoren för sådana uppgifter. Vid den händelse att något av de givna ägardirektiven för respektive dotterbolag kommer i konflikt med ett ägardirektiv från annat dotterbolag, ska moderbolaget tillfrågas.

Finansiella krav på bolagen

Bolagen ska bedriva en verksamhet utifrån en grundsyn av ekonomisk och finansiell hållbarhet. Bolagens verksamhet ska bedrivas på de grunder som anges i bolagsordningen för respektive bolag, under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten. Bolagen ska drivas på ett sätt som vårdar insatt kapital och ger skälig avkastning enligt respektive bolags ägardirektiv med hänsyn till de risker som verksamheten innebär.

Bolagen ska fastställa en budget för 2023.

Bolagen ska i årsredovisningen, utöver vad som anges i aktiebolagslagen, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma. Tidplanen för upprättande av bolagens årsredovisningar och delårsbokslut ska samordnas med kommunens tidsplan.

Kommunens revisorer granskar hur Kommunstyrelsen fullgör sina ålägganden såvitt avser de kommunala bolagen. Kommunens revision ska vara samordnad med företagens. Det innebär att två av kommunens revisorer också ska väljas till lekmannarevisorer i bolagen.

Bolagsordning

AB Upplands-Brohus har enligt sin bolagsordning¹ till föremål för sin verksamhet att inom Upplands-Bro kommun köpa, sälja och äga fastigheter för att på dessa uppföra, förvalta och upplåta bostäder, affärslägenheter och andra kollektiva anordningar samt att bedriva därmed förenlig verksamhet som är kommunalrättsligt godtagbar. Bolagets syfte är att - med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip - tillgodose behovet av bostäder och god boendeservice för i första hand invånarna i Upplands-Bro kommun.

Skulle bolaget likvideras skall dess behållna tillgångar tillfalla Upplands-Bro kommun, att till den del de ej motsvaras av kapital kommunen tillskjutit, utnyttjas till främjande av bostadsförsörjning i kommunen.

Ägardirektiv

Enligt ägardirektivet, som framgår i *Kommunplan 2023: Med planering för 2024-2026*, ska AB Upplands-Brohus grunda verksamheten på samhällsansvar, affärsmässighet, långsiktig ekonomisk planering och styrka. Under 2023 ska bolaget, enligt ägardirektivet i kommunplanen, genomlysna behov, uppföra och tillhandahålla fler trygghetsbostäder och seniorboenden i blandade upplåtelseformer både i Bro och i Kungsängen. Bolaget ska även arbeta aktivt med trygghetsskapande åtgärder i samverkan med andra berörda aktörer. Bro centrum ska utvecklas i strävan att öka andelen arbetsplatser och attrahera goda verksamheter som bidrar till centrumutveckling. Kungsängens centrum ska utvecklas genom ökad samordning och genom ett aktivt deltagande i centrumföreningen. Under året ska AB Upplands-Brohus även ombilda delar av hyresbeståndet och intensivifiera arbetet för att motverka oriktiga hyresförhållanden.

Vidare ska AB Upplands-Brohus ha en direktavkastning på minst 2,7 procent på fastigheternas marknadsvärde. Genom lönsamhet i den dagliga driften och förvärv, nybyggnation och försäljning av fastigheter ska bolaget upprätthålla en inriktning om 20 procent i soliditet över perioden 2020-2030. Vidare ska bolaget under 2023 ha en avkastning som möjliggör ett koncernbidrag samt betala en marknadsmässig borgensavgift för externa lån.

Policy för Upplands-Bro kommuns bolag

Kommunens verksamheter, som bedrivs i bolagsform, utgör en del av den totala kommunala verksamheten. Dessa verksamheter representerar en betydande del av kommunens tillgångar. Bolagsformen gör att kommunens styrning av verksamheterna skiljer sig från styrformerna för verksamheterna i förvaltningsform samtidigt som det är viktigt att understryka sambandet till kommunens totala verksamhet och att verksamheterna styrs och bedrivs så att dessa bidrar till att uppfylla de politiska målen.

¹ Beslutad av kommunfullmäktige den 23 april 2015. Antagen på extra bolagsstämma den 6 april 2023 efter beslut om revidering i Kommunfullmäktige den 29 mars 2023.

Av policyn framgår att kommunen avser att utöva en mera aktiv styrning av bolagen än enbart de grunder som kommunallagen ger. Utöver kommunallagen har kommunen följande styrdokument:

- Bolagspolicy
- Bolagsordningen för respektive bolag
- Grundläggande ägardirektiv
- Årliga ägardirektiv
- Särskilda ägardirektiv

Vidare framgår att moderbolaget har bildats för att samordna och tillsammans med dotterbolagen utveckla verksamheten på ett värdeskapande sätt. Moderbolaget skall också samordna övergripande finansiella frågor och riskexponeringar. Moderbolaget skall tillse att samtliga av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fastställda direktiv och policiers gällande bolagen efterlevs i dessa.

Moderbolagets styrelse utser ägarens ombud vid bolagsstämmor i dotterbolagen. Ombuden skall förses med vederbörlig fullmakt och vid behov med instruktioner för röstning (se nedan om årliga ägardirektiv). Instruktionerna får enbart avse ställningstaganden i ärenden som moderbolagets styrelse har fattat beslut om (självständigt eller i enlighet med beslut i kommunfullmäktige) eller som omfattas av koncernledningens uppdrag/delegation.

I såväl moderbolaget som i respektive dotterbolag finns en styrelse. Styrelsens allmänna roll framgår av aktiebolagslagen. Genom valet av att driva vissa verksamheter i bolagsform har också ställning tagits till att styrelsearbetet skall präglas av ansvaret för bolagets förvaltning och utveckling. Varje styrelseledamot (och i förekommande fall suppleant) har - juridiskt och formellt - ett personligt ansvar för bolagets verksamhet på ett annorlunda sätt än en ledamot i en politisk nämnd. Alla styrelseledamöter skall genom moderbolagets försorg få en grundläggande utbildning i styrelsearbete och styrelseansvar.

Styrelserna i såväl moderbolag som i dotterbolag utses av kommunfullmäktige.

Styrelsesammansättningarna noteras till protokoll från respektive bolagsstämma.

Styrelsen skall årligen upprätta en arbetsordning för styrelsen samt utfärda instruktion till VD.

Reglemente för intern styrning och kontroll

Kommunallagen 6 kap 7 §: "Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt."

Bolagsstyrelserna för de kommunägda bolagen har motsvarande ansvar som nämnderna har för sin verksamhet, det innebär att:

- Bolagsstyrelsen ansvarar för att bolaget, inom ramen för detta reglemente och tillhörande ramverk, säkerställer den interna styrningen och kontrollen inom bolaget
- Bolagsstyrelsen fastställer anvisningar, mallar och/eller rutiner för arbetet med intern styrning och kontroll i den egna verksamheten
- Bolagsstyrelsen rapporterar årligen till kommunstyrelsen hur bolagets interna styrning och kontroll fungerar, vilka kontroller och åtgärder som genomförts samt resultatet av dessa

Arkivreglemente

Av fullmäktiges *Arkivreglemente* framgår att utöver de bestämmelser om arkiv som finns föreskrivna i arkivlagen (1990:782), arkivförordningen (1991:446) samt i fullmäktiges föreskrifter om arkivvården, ska följande reglemente för hanteringen av arkiv gälla för Upplands-Bro kommun.

Reglementet ska även tillämpas av kommunens aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser. Bestämmelsen ska tas in i ägardirektiv eller motsvarande. Av reglementet framgår att fullmäktige har meddelat *Särskild föreskrift om arkivvård* enligt 16§ arkivlagen. I föreskriften framgår att alla kommunala bolag ska upprätta en dokumenthanteringsplan ska uppta alla allmänna handlingsslag som myndigheten hanterar. Vidare framgår att informationsansvarig ska utses hos varje bolag och utgöra kontakt mellan Kanslistabens arkivfunktion och den egna verksamheten.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys.

2. Granskningsresultat

2.1. Styrning

Revisionsfråga 1: Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?

2.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Bolaget har fastställt en budget för 2023 i enlighet med kravet i generella ägardirektiv i kommunplanen.	✓	Ja, bolaget har fastställt en budget för 2023, beslutad av styrelsen den 8 december 2022. Bolaget har även antagit en affärsplan för perioden 2020-2023.
Styrelsen har, i enlighet med bolagspolicyn, upprättat en arbetsordning för styrelsen för året.	✓	Ja, styrelsen har upprättat en arbetsordning som beslutades den 24 januari 2023.
Styrelsen har, i enlighet med bolagspolicyn, utfärdat en instruktion till VD för året.	✓	Ja, styrelsen har utfärdat en VD-instruktion, beslutad 24 januari 2023.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

I bolagets affärsplan för perioden 2020-2023² lyfts företagsmål inom tre målområden: kunder, fastighetsbeståndet och arbetsplatsen. Strategi för målen beskrivs, samt hur målen ska följas upp. I enlighet med de generella ägardirektiv för Upplands-Bro Kommunföretag AB med dotterbolag som framgår av kommunplanen är de övergripande affärsmålen uppsatta utifrån ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Affärsmålen återspeglar också de kommunövergripande sex målen.

Några av bolagets mätbara mål till 2023 i affärsplanen är:

Målområde: Kunder

- ▶ Andelen hyresgäster som i kundenkäten uppger att de är nöjda (betyg 4 & 5) med Upplands-Brohus som hyresvärd 75 procent.

Målområde: Fastighetsbeståndet

- ▶ Direktavkastningen på fastigheternas marknadsvärde ska vara 2,7 procent.

Målområde: Arbetsplatsen

- ▶ Ambassadörsindex 15 i medarbetarundersökning.

2.2. Intern kontroll

Revisionsfråga 2: Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?

² Antagen av styrelsen den 7 december 2021. Revidering av affärsplanen för perioden 2020-2022.

2.2.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens uppföljning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I tabell nedan har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrelsen har följt upp ekonomiskt resultat i delårsbokslut.		Vid styrelsemötet den 30 maj 2023 redovisades <i>Prognos 1 och delårsbokslut per 30 april</i> . För 2023 prognosticeras ett resultat i linje med budget. Vi kan inte genom läsning av styrelsens protokoll bekräfta att styrelsen har tagit del av uppföljning av ekonomiskt resultat vid tertial 2. Vid avstämning med bolaget bekräftas dock att detta skett. Bolagets finansiella situation redovisas i form av en finansrapport vid sammanträdet den 5 september.
Styrelsen har, i enlighet med reglemente för intern styrning och kontroll, fastställt anvisningar, mallar och/eller rutiner för arbetet med intern styrning och kontroll i den egna verksamheten.		Styrelsen har upprättat en internkontrollplan för 2023. Av planen framgår tre tillsynsområden och totalt fem risker med bedömning av sannolikhet och konsekvens. Kontrollmoment, vad som kontrolleras, när kontrollen ska utföras och tider för uppföljning redogörs för i planen.
Styrelsen har, i enlighet med reglemente för intern styrning och kontroll, till Kommunstyrelsen rapporterat hur bolagets interna styrning och kontroll fungerar, vilka kontroller och åtgärder som genomförts samt resultatet av dessa.		Arbetet med intern kontroll har följts upp i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Styrelsen har inte löpande rapporterat till kommunstyrelsen i enlighet med reglemente för intern styrning och kontroll.
Resultatet från utförda kontroller är utan avvikelser.		Av uppföljningen av internkontrollplan vid årsbokslutet framgår att det finns en avvikelse för en av fem kontroller som avser att kostnaderna för felavhjälpande underhåll fortsätter att öka.
Styrelsen har, i enlighet med <i>Särskild föreskrift om arkivvård</i> , upprättat en dokumenthanteringsplan som upptar alla allmänna handlingsslag som myndigheten hanterar.		En uppdaterad dokumenthanteringsplan är under framtagande. Den tidigare planen är från 2014.
Bolaget har, i enlighet med <i>Särskild föreskrift om arkivvård</i> , utsett informationsansvarig för att utgöra kontakt mellan kanslistabens arkivfunktion och den egna verksamheten.		Bolaget saknar informationsansvarig. Bolaget har för avsikt att utse en sådan under 2024.

 = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, = väsentlig avvikelse

Ekonomi

Vid styrelsemötet den 30 maj 2023 redovisades *Prognos 1 och delårsbokslut per 30 april*. För 2023 prognosticeras ett resultat i linje med budget.

Vi har inom ramen för denna granskning fått ta del av Prognos 2 och nyckeltal för T2. Prognosen visar på ett resultat för helåret något bättre än budget. Vi kan dock inte bekräfta att styrelsen har tagit del av motsvarande underlag vid genomläsning av protokoll från styrelsens sammanträden. Vid avstämning med bolaget framgår att punkten har förvunnit i protokollet från den 3 oktober 2023. Vi har tagit del av dagordning och ärendebeskrivning gällande delårsbokslut, prognos, uppföljning affärsplan och internkontrollplan som talar för att styrelsen tagit del av återrapporteringen.

Intern kontroll

Styrelsen har haft sex protokollförda möten under verksamhetsåret. Vi har tagit del av och läst protokollen.

Styrelsen har fastställt en internkontrollplan för 2023 med tre tillsynsområden och totalt fem risker som bedöms utifrån sannolikhet och konsekvens. Internkontrollplanen bygger på en riskanalys. I internkontrollplanen redogörs för kontrollmoment, vad som kontrolleras, när kontrollen utförs och tider för uppföljning. Planen har följts upp i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Av uppföljningen vid årsbokslutet framgår att det finns en avvikelse för en av fem kontroller som avser att kostnaderna för felavhjälpande underhåll fortsätter att öka.

I protokoll från kommunstyrelsens sammanträden under 2023 framgår det att det har skett en översyn av kommunens bolag gällande modell för styrning och ledning. Detta har rapporterats om löpande. I övrigt kan vi dock ej uttala oss om huruvida kommunstyrelsen informerats om bolagets arbete med intern kontroll eller delgivits uppföljningarna av internkontrollplanen, något som ska enligt i enlighet med reglemente för intern styrning och kontroll. Bolaget meddelar att detta ska åtgärdas från och med T1 2024. Vidare har kommunstyrelsen fått uppföljning av ägardirektiv och beskrivning av affärsmässighet.

Bolaget redovisar måluppfyllelse utifrån ägardirektiv till moderbolaget i samband med delårsboksluten. Dotterbolagens redovisning skickas som anmälan till kommunstyrelsen.

En uppdaterad dokumenthanteringsplan är enligt uppgift under framtagande för bolagen tillsammans med en konsult. En uppdaterad informationshanteringsplan ska beslutas oktober 2024. Innan denna kan färdigställas ska bolagens processer vara kartlagda och dokumenterade, detta beräknas vara klart juni 2024. Den tidigare antagna dokumenthanteringsplanen är från 2014.

Informationsansvarig som, i enlighet med arkivreglementet, ska utgöra kontakt mellan kanslistabens arkivfunktion och den egna verksamheten saknas idag. Däremot har behovet identifierats och bolaget har tagit med frågan om hur detta skall hanteras inom ramen för dokumenthanteringsprojektet.

2.3. Måluppfyllelse

Revisionsfråga 3: När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

2.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens måluppfyllelse med utgångspunkt i styrelsens mål för verksamhet och ekonomi.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Bolaget har, i enlighet med generella ägardirektiv i kommunplanen, i årsredovisningen, redovisat hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma.	✓	Bolaget har upprättat en årsredovisning med förvaltningsberättelse där redovisning av hur verksamheten bedrivits och utvecklats presenteras. Det sker ingen explicit redovisning kring hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma.
Fullmäktiges direktiv för verksamheten är uppfyllda.	✓	I årsredovisningen framgår att Upplands-Brohus AB har arbetat utifrån fullmäktiges ägardirektiv, med fokus på trygghet, social hållbarhet och utveckling. Av uppföljning av ägardirektiven framgår att 9 av 10 direktiv har uppfyllts.
Fullmäktiges direktiv för ekonomi är uppfyllda.	—	Vi har inte tagit del av någon samlad uppföljning av ägardirektiven inklusive en bedömning av om dessa bedöms som uppfyllda. Bolaget ska enligt ägardirektiv ha en direktavkastning på minst 2,7 procent på fastigheternas marknadsvärde. Vid avstämning med bolaget framkommer att målet inte uppnås 2023.
Styrelsens mål för verksamheten är uppfyllda.	—	Affärsmålen har följts upp i samband årsbokslutet. I uppföljningen konstateras att 4 mål av 10 uppnås helt.
Styrelsens mål för ekonomi är uppfyllda.	—	Styrelsen har antagit ägardirektivet att bolaget ska ha en direktavkastning på minst 2,7 procent på fastigheternas marknadsvärde som mål i affärsplanen. Målet uppnås inte 2023. I årsredovisningen framgår att årets resultat efter finansiella poster uppgår till 15 079 tkr, jämfört med budget 16 025 tkr.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Måluppfyllelse

Av förvaltningsberättelsen i årsredovisningen framgår väsentliga händelser under räkenskapsåret. Bolaget följer delvis upp arbetet utifrån ägardirektivet i brödtext. Bolaget beskriver bland annat att arbetet med att ombilda hyresrätter till bostadsrätter har återupptagits samt arbete med trygghetsskapande åtgärder.

Bolaget redovisar måluppfyllelse utifrån ägardirektiv under våren samt hösten med prognos för 2023 till moderbolaget. En slutredovisning görs i samband av årsbokslutet, av denna framgår att 9 av 10 ägardirektiv uppnås. Bolaget uppnår inte direktivet om en direktavkastning på fastigheternas marknadsvärde, se mer under ekonomi.

Av prognosen som görs vid tertialbokslut 2 avseende styrelsens mål framgår att 5 mål av 10 kommer att uppnås helt, 2 mål prognosticeras nästan kunna uppnås medan 3 mål inte

väntas kunna uppnås. Vid uppföljning av styrelsens mål för verksamheten i samband med årsbokslutet framgår att 4 mål av 10 uppnås helt medan 6 mål inte uppnås.

Ekonomi

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till 15 079 tkr, jämfört med budget 16 025 tkr. Soliditeten var 24,2 procent, vilket överstiger 20 procent i ägardirektiven. Koncernbidrag lämnas, under förutsättning av årsstämman godkännande, med 1 534 tkr. Avkastningen på totalt kapital var 2,6 procent och på eget kapital 4,3 procent. Utifrån ägardirektiven ska bolaget ha en direktavkastning på minst 2,7 procent på fastigheternas marknadsvärde. Vid uppföljning av direktivet vid årsbokslutet konstateras att utfallet blir 2,6 procent och att direktivet inte uppnås. Betalning av marknadsmässig borgensavgift för externa lån framgår inte i årsredovisningen.

2.4. Bedömning

Vi bedömer att bolaget har beslutat om styrande dokument i enlighet med ägardirektiv och bolagspolicy. Bolaget har även upprättat en affärsplan som anger mål för verksamheten. Vi bedömer att affärsplanen på en övergripande nivå kopplar an till kraven på bolagens verksamhet i de generella ägardirektiven.

Vår bedömning är att styrelsen har gjort en analys utifrån sannolikhet och konsekvens för att identifiera områden som kräver kontroll och beslutat om en internkontrollplan. Styrelsen har följt upp internkontrollplanen vid delårsbokslut och årsbokslut. Vi noterar att en översyn av kommunens bolag genomförts med flertalet rapporteringar kring styrning och ledning. Styrelsen har löpande under året fått återrapportering i frågor som rör bolagets verksamhet och ekonomi.

Vi noterar att bolaget inte i alla delar följer *Särskild föreskrift om arkivvård* och ser positivt på att bolagen avser utveckla arbetet under kommande år. Arbeta pågår inom området. Vi rekommenderar styrelsen att upprätta en dokumenthanteringsplan och att utse en informationsansvarig, i enlighet med föreskriften.

Vi bedömer att bolaget i huvudsak har arbetat i enlighet med ägardirektiv och bolagsordning. Vi bedömer att bolaget delvis nått fullmäktiges och styrelsens mål avseende ekonomi. Vi bedömer att uppföljning av ägardirektiven vid årsbokslutet visar att bolaget i huvudsak levt upp till ägarens direktiv för verksamhet. Uppföljningen vid årsbokslutet visar att bolaget delvis når målluppfyllelse för verksamhet och avseende styrelsens mål.

3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

I vår översiktliga granskning av bolagsstyrelsen i AB Upplands-Brohus har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer därför att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning och i huvudsak en tillräcklig intern kontroll av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen delvis når måluppfyllelse för verksamhet och för ekonomi.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p>
Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll.</p>
Når styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen delvis når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.</p>

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- ▶ Upprätta en dokumenthanteringsplan, i enlighet med *Särskild föreskrift om arkivvård*.
- ▶ Utse informationsansvarig för att utgöra kontakt mellan kanslistabens arkivfunktion och den egna verksamheten, i enlighet med *Särskild föreskrift om arkivvård*.

Upplands-Bro 16 april 2024

Jakob Hallén
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Liv Bongcam
Kommunal yrkesrevisor, EY

Källförteckning

- ▶ Affärsplan 2020-2023
- ▶ Affärsplan 2020-2023 - Uppföljning 2023
- ▶ Bolagsordning för aktiebolaget Upplands-Brohus AB, KS 22/0567, antagen på extra bolagsstämma 2023-04-06 efter beslut om revidering i Kommunfullmäktige 2023-03-29
- ▶ Budget 2023, beslutad av styrelsen 2022-12-08
- ▶ Ekonomisk uppföljning för Upplands-Bro kommunföretag AB januari-augusti med helårsprognos 2023, 2023-09-29
- ▶ Internkontrollplan UBH 2023
- ▶ Kommunplan 2023: Med planering för 2024 - 2026
- ▶ Mötestider för styrelsesammanträden 2023
- ▶ Policy för Upplands-Bro kommuns bolag, Dnr 2005-000315
- ▶ Preliminärt resultat Upplands-Brohus 2023
- ▶ Protokoll från kommunstyrelsens sammanträden 2023
- ▶ Protokoll från styrelsens sammanträden 2023-2024
- ▶ Reglemente för intern styrning och kontroll, KS 14/0307, beslutad av kommunfullmäktige 2014-06-11
- ▶ Reglemente - riktlinjer för hantering av arkiv i Upplands-Bro kommun, KS 2018/0035, beslutad 2018-05-16 och senast reviderad 2020-01-02
- ▶ Sammanställning beslut Bolagsöversyn, KS 22/0567
- ▶ Styrelsens arbetsordning 2023 AB Upplands-Brohus, beslutad av styrelsen 2023-01-24
- ▶ Särskild föreskrift om arkivvård 2020-01-07
- ▶ Tertialrapport 1 2023 Upplands-Bro kommunföretag AB
- ▶ Tertialrapport 2 2023 Upplands-Bro kommunföretag AB
- ▶ Uppföljningar av internkontrollplan, affärsplan, prognos och nyckeltal i samband med tertialrapport 2
- ▶ Uppföljning av ägardirektiv för AB Upplands-Brohus 2023
- ▶ VD-brev
- ▶ VD-instruktion 2023 AB Upplands-Brohus, beslutad av styrelsen 2023-01-24
- ▶ Årsredovisning 2023
- ▶ Ärendebeskrivning till styrelsemöte 3 oktober 2023